Published on (https://www.bnm.md)

20.01.2023

Evoluția pieței creditelor și a depozitelor în luna decembrie 2022

Piața creditelor

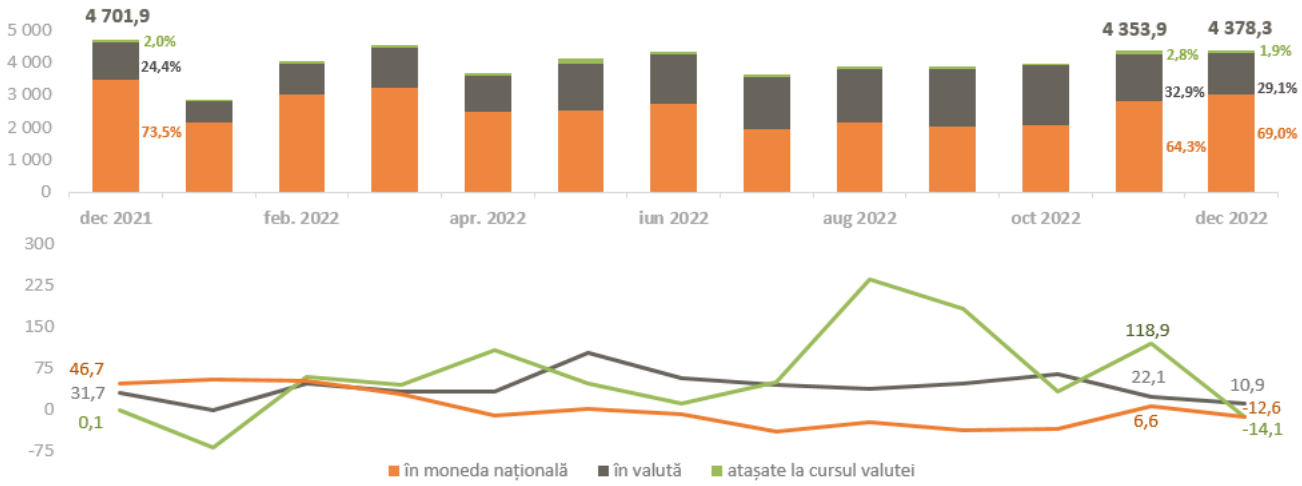
În luna decembrie 2022, creditele noi acordate[1] au constituit 4 378,3 milioane lei, în scădere cu 6,9 la sută față de luna decembrie 2021.

Structura creditelor acordate (Diagrama 1) în luna de raportare a evoluat astfel:

- 69,0 la sută reprezintă creditele în moneda națională, care au constituit 3 023,1 milioane lei (+8,0 la sută față de luna precedentă și -12,6 la sută față de decembrie 2021);
- 29,1 la sută reprezintă creditele în valută, al căror volum recalculat în MDL a constitui 1 273,6 milioane lei (-11,1 la sută față de luna precedentă și +10,9 la sută față de decembrie 2021);
- 1,9 la sută revin creditelor atașate la cursul valutei[2], care au constituit 81,6 milioane lei (-32,8 la sută față de luna precedentă și -14,1 la sută față de decembrie 2021).

Diagrama 1

Dinamica creditelor noi acordate, milioane lei (graficul de sus) și ritmul anual de creștere a creditelor noi acordate, % (graficul de jos)

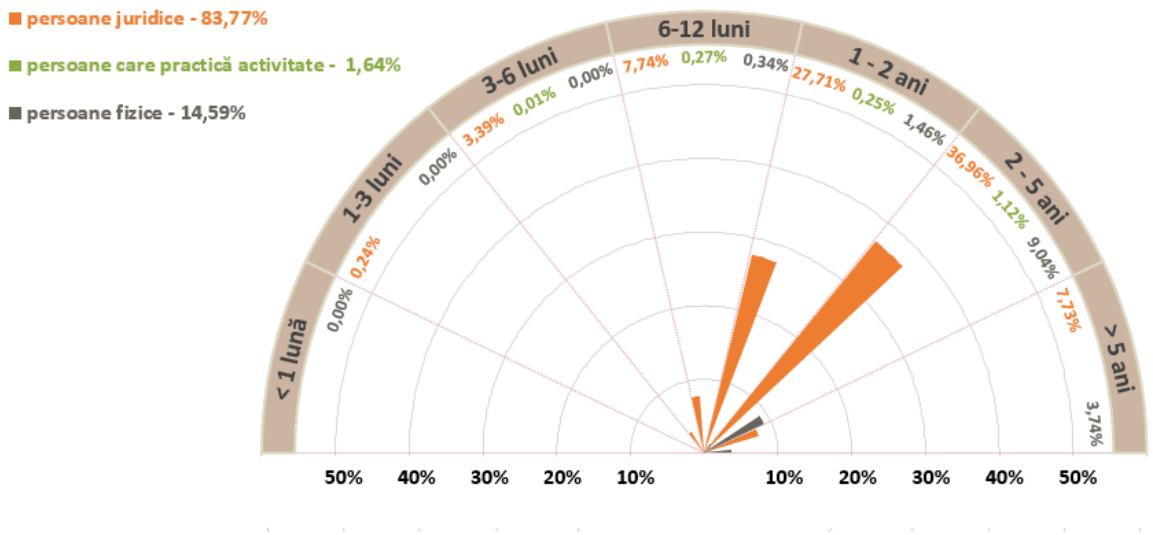

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii și volumele creditelor noi acordate și depozitelor noi atrase pentru luna decembrie 2022.

Din perspectiva termenelor de acordare (Diagrama 2), cele mai solicitate au fost creditele cu termene de la 2 până la 5 ani, cu o pondere de 47,1 la sută în totalul creditelor acordate. Volumul acestor credite acordate persoanelor juridice a constituit 37,0 la sută din totalul creditelor.

Diagrama 2

Creditele noi acordate, pe scadențe și ponderile acestora, %

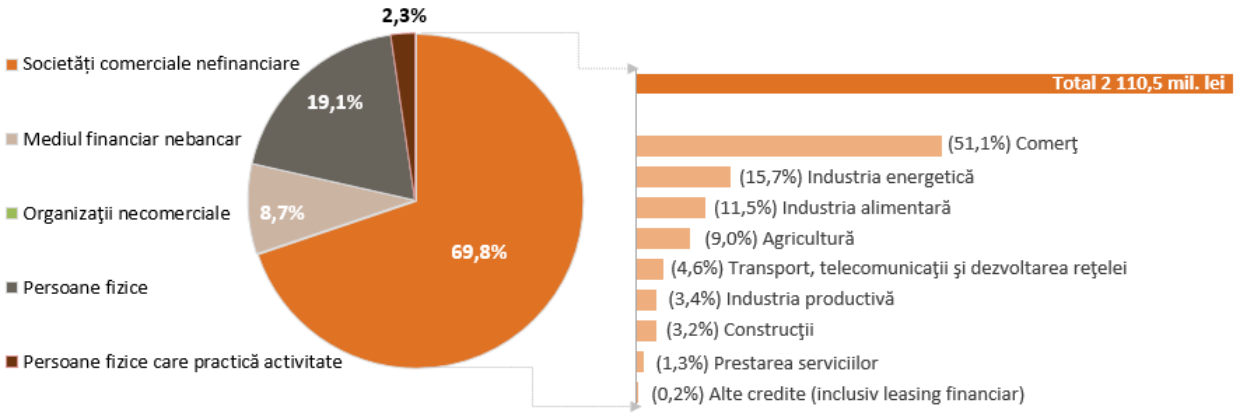

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii la creditele noi acordate și depozitele noi atrase pe sistemul bancar pentru luna decembrie 2022.

Creditele în moneda națională (Diagrama 3) au fost reprezentate, preponderent, de creditele acordate societăților comerciale nefinanciare (69,8 la sută) și de creditele acordate persoanelor fizice (19,1 la sută). În cadrul creditelor acordate societăților comerciale nefinanciare prevalează creditele acordate comerțului (51,1 la sută).

Diagrama 3

Structura creditelor acordate în moneda națională, pe sectoare, %

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii la creditele noi acordate și depozitele noi atrase pe sistemul bancar pentru luna decembrie 2022.

Creditele în valută au fost solicitate, preponderent, de către societățile comerciale nefinanciare (92,9 la sută), dintre care comerțului i-a revenit ponderea majoră de 52,4 la sută.

Rata medie nominală la creditele noi acordate în moneda națională a constituit 13,97 la sută, la cele în valută – 5,13 la sută, iar la cele atașate la cursul valutei – 5,48 la sută.

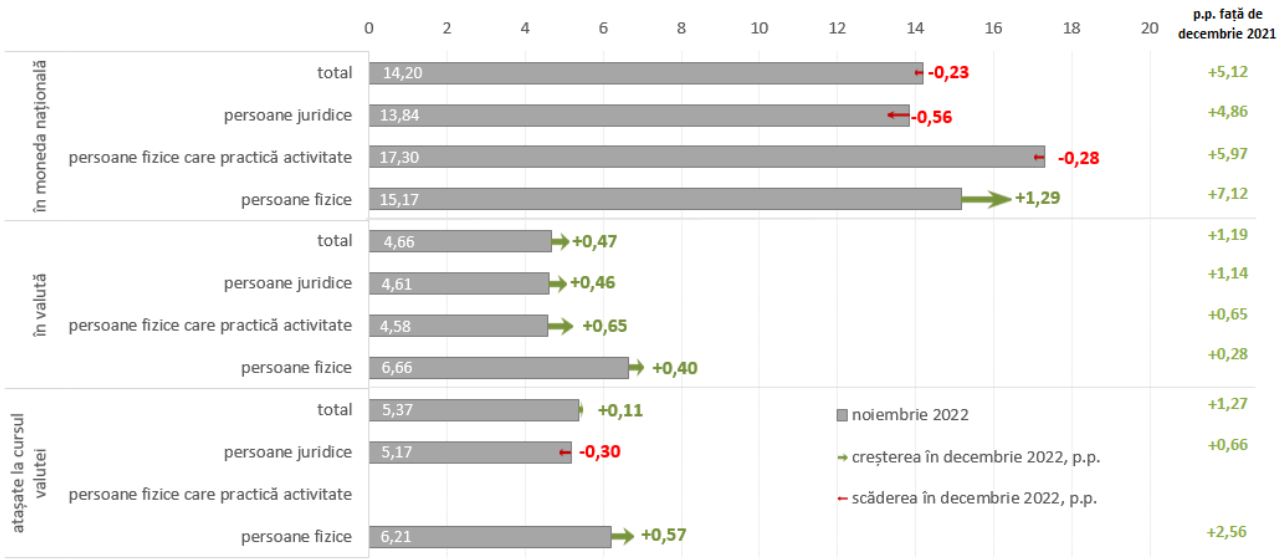
Comparativ cu luna precedentă, rata medie a evoluat după cum urmează (Diagrama 4):

- la creditele în moneda națională s-a micșorat cu 0,23 puncte procentuale (p.p.). Persoanelor juridice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 13,28 la sută, persoanelor fizice care practică activitate[3] – cu o rată de 17,02 la sută, iar persoanelor fizice – cu o rată de 16,46 la sută;
- la creditele în valută s-a majorat cu 0,47 p.p. Persoanelor juridice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 5,07 la sută, persoanelor fizice care practică activitate – cu o rată de 5,23 la sută, iar persoanelor fizice – cu o rată de 7,06 la sută;
- la creditele atașate la cursul valutei s-a majorat cu 0,11 p.p. Persoanelor juridice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 4,87 la sută, persoanelor fizice – cu o rată de 6,78 la sută, iar persoanele fizice care practică activitate nu au apelat la acest tip de credite.

Comparativ cu perioada similară a anului precedent, rata medie nominală ponderată la creditele acordate în moneda națională a crescut cu 5,12 p.p., la cele în valută cu 1,19 p.p, iar la cele atașate la cursul valutei cu 1,27 p.p.

Diagrama 4

Ratele medii nominale ponderate la creditele noi acordate, %

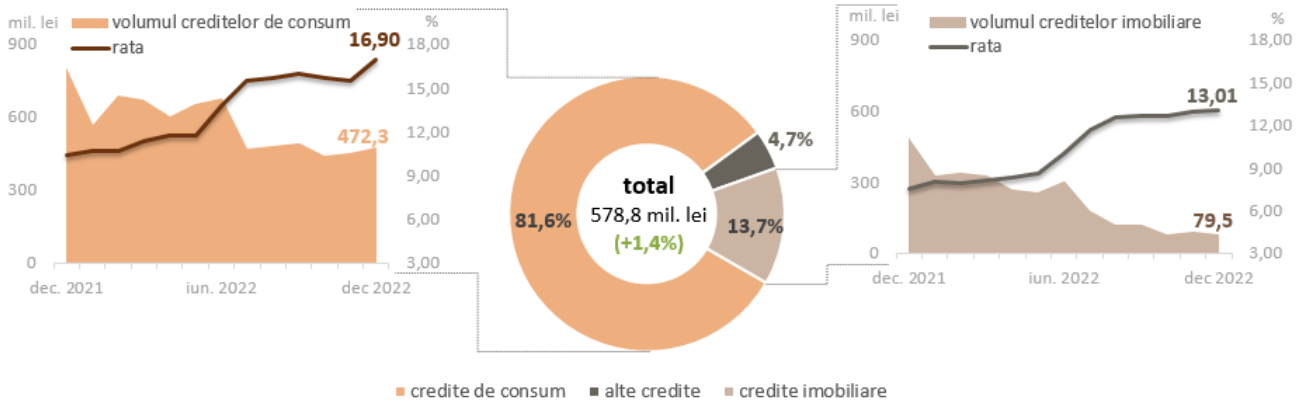

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii și volumele creditelor noi acordate și depozitelor noi atrase pentru luna decembrie 2022.

Volumul creditelor în moneda națională acordate persoanelor fizice, în luna decembrie 2022, s-a majorat comparativ cu luna precedentă cu 1,4 la sută și a constituit 578,8 milioane lei (Diagrama 5). Rata medie la aceste credite s-a majorat cu 1,29 p.p.

Diagrama 5

Credite acordate în moneda națională persoanelor fizice

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii și volumele creditelor noi acordate și depozitelor noi atrase pentru luna decembrie 2022.

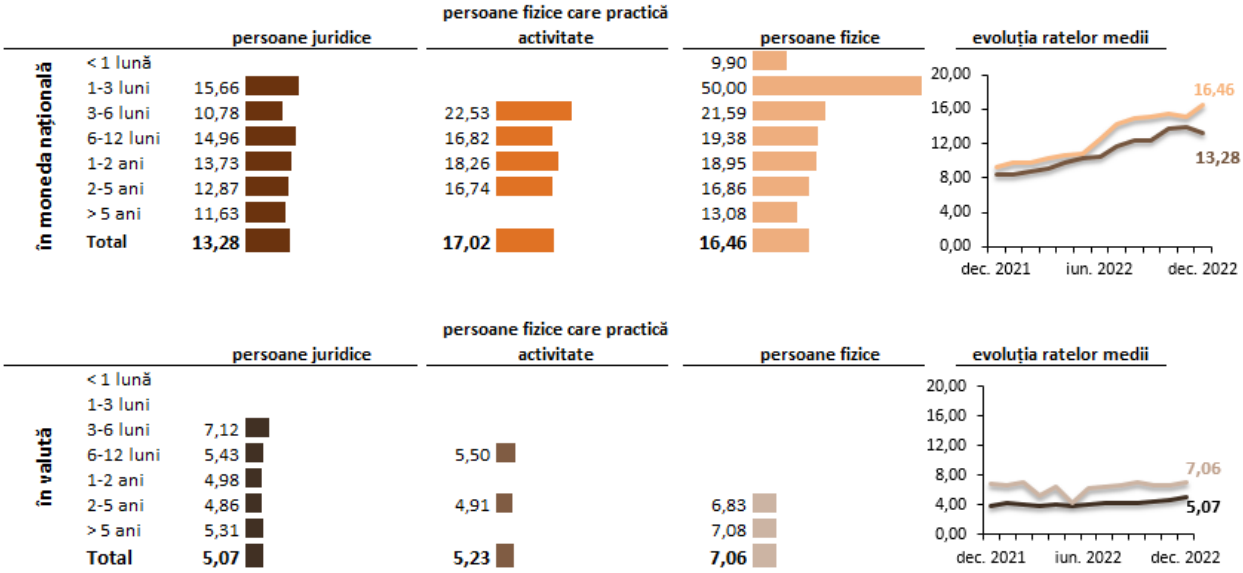
Din perspectiva scopului creditelor acordate persoanelor fizice, creditele de consum au deținut cea mai mare pondere (81,6 la sută) și au fost acordate cu o rată medie de 16,90 la sută (+1,47 p.p. comparativ cu luna precedentă și +6,54 p.p. comparativ cu luna decembrie 2021).

Rata medie la creditele imobiliare acordate în moneda națională s-a majorat cu 0,12 p.p. față de luna precedentă și cu 5,44 p.p. față de luna decembrie 2021 și a constituit 13,01 la sută.

De menționat că 57,5 la sută din totalul creditelor imobiliare au fost acordate în moneda națională. Creditele de consum, de asemenea, au fost acordate, preponderent, în moneda națională (99,9 la sută din totalul creditelor de consum).

Creditele în moneda națională cu termene de la 2 până la 5 ani (1 408,4 milioane lei, cel mai mare volum în luna de raportare) au fost acordate cu o rată medie de 14,11 la sută (persoanelor juridice – cu 12,87 la sută, persoanelor care practică activitate – cu 16,74 la sută, iar persoanelor fizice – cu 16,86 la sută) (Diagrama 6).

Diagrama 6
Ratele medii la creditele acordate, pe scadențe, %

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii și volumele creditelor noi acordate și depozitelor noi atrase pentru luna decembrie 2022.

Creditele în moneda națională cu scadența de la 1 până la 3 luni au fost acordate cu o rată medie de 15,67 la sută, cea mai mare rată pe sistemul bancar.

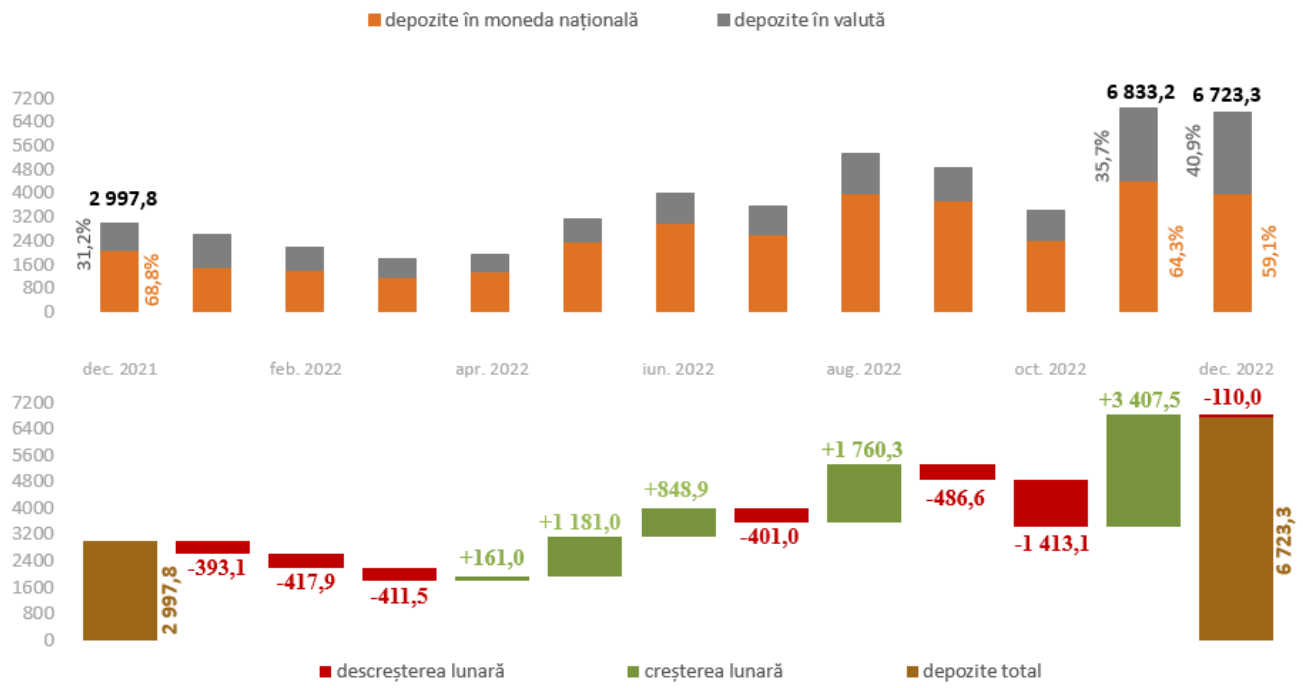
Creditele în valută cu termene de la 2 până la 5 ani (633,7 milioane lei, cel mai mare volum în luna de raportare) au fost acordate cu o rată medie de 4,87 la sută, persoanelor juridice li s-au acordat credite cu o rată medie de 4,86 la sută (630,3 milioane lei), persoanelor fizice cu o rată medie de 6,83 la sută (2,7 milioane lei), iar persoanelor fizice care practică activitate cu o rată medie de 4,91 la sută (0,6 milioane lei) (Diagrama 6).

Piața depozitelor

În luna decembrie 2022, depozitele noi atrase la termen au constituit 6 723,3 milioane lei, în creștere de 2,2 ori față de luna decembrie 2021 (Diagrama 7).

Diagrama 7

Dinamica depozitelor atrase la termen (graficul de sus) și modificarea acestora față de luna precedentă (graficul de jos), milioane lei

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii și volumele creditelor noi acordate și depozitelor noi atrase pentru luna decembrie 2022.

Volumul depozitelor atrase a constituit:

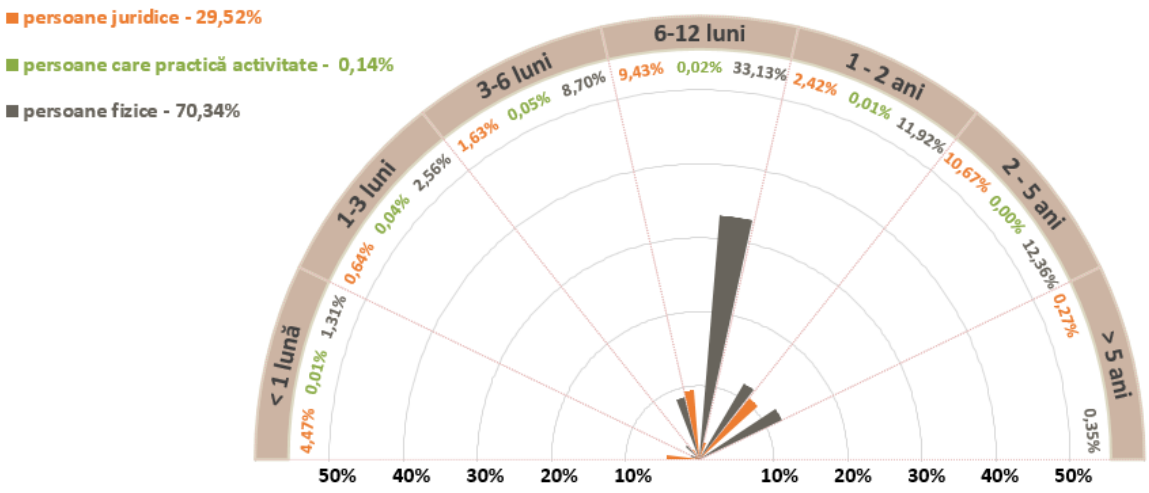
- în moneda națională – 3 970,9 milioane lei (-9,6 la sută față de luna precedentă și +92,5 la sută față de luna decembrie 2021);
- în valută, recalculat în MDL – 2 752,3 milioane lei (+12,7 la sută față de luna precedentă și de 2,9 ori mai mult față de luna decembrie 2021).

Ponderea depozitelor atrase în moneda națională a constituit 59,1 la sută, a celor în valută – 40,9 la sută.

Depozitele noi atrase (Diagrama 8) au fost reprezentate, preponderent, de depozitele persoanelor fizice, cu o pondere de 70,3 la sută (inclusiv, 43,1 la sută fiind depozitele atrase în moneda națională și 27,2 la sută cele în valută).

Diagrama 8

Depozitele atrase, pe scadențe și ponderile acestora, %

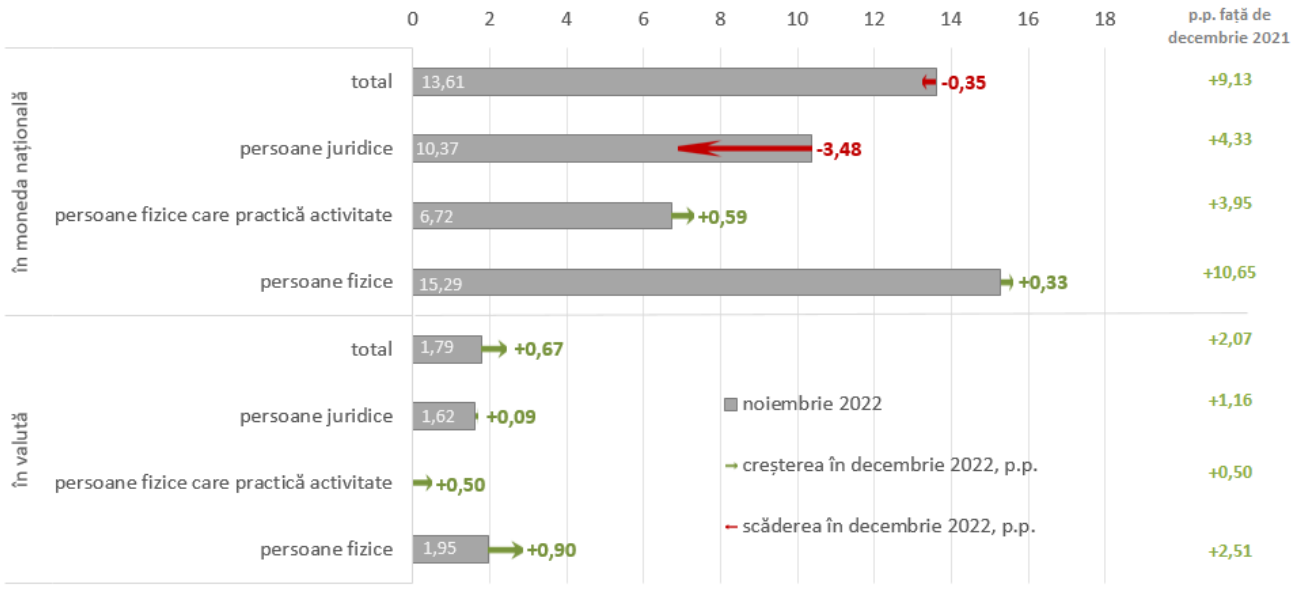
Sursa: Raportul BNM privind ratele medii și volumele creditelor noi acordate și depozitelor noi atrase pentru luna decembrie 2022.

Din perspectiva termenelor de plasare, cea mai mare pondere a revenit depozitelor cu termene de la 6 până la 12 luni, reprezentând 42,6 la sută din totalul depozitelor la termen. Depozitele persoanelor fizice atrase la acest termen au constituit 33,1 la sută din totalul depozitelor.

Rata medie la depozitele noi atrase la termen în moneda națională a constitut 13,26 la sută, iar la cele în valută – 2,46 la sută.

Diagrama 9

Ratele medii ponderate la depozitele noi atrase la termen, %

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii și volumele creditelor noi acordate și depozitelor noi atrase pentru luna decembrie 2022.

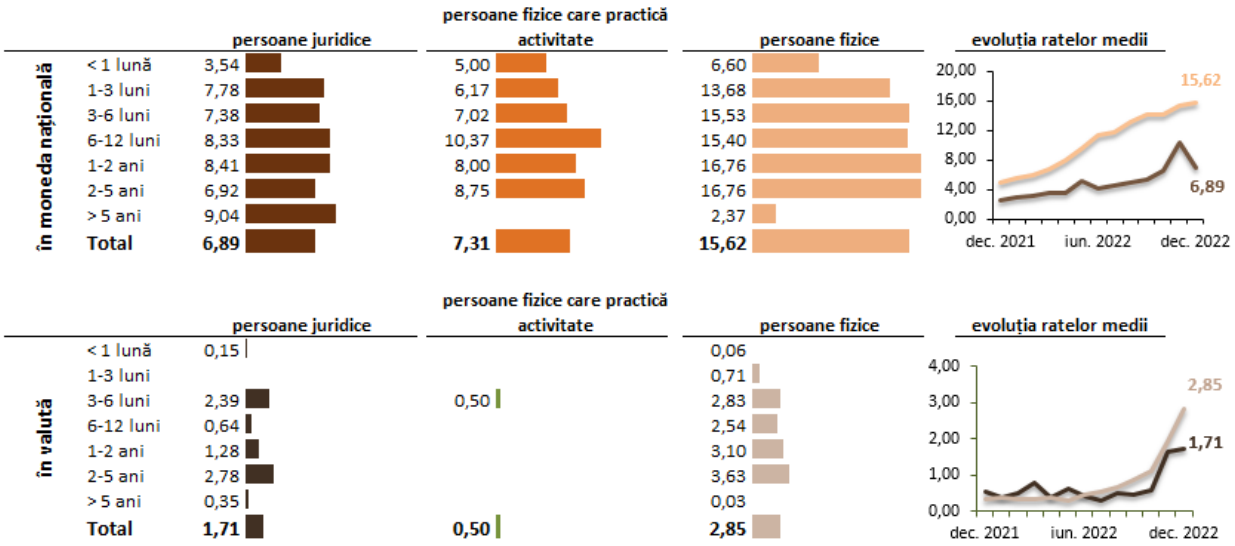
Comparativ cu luna precedentă, rata medie a evoluat astfel:

- la depozitele noi atrase la termen în moneda națională s-a micșorat cu 0,35 p.p. Persoanele juridice au plasat depozite cu o rată medie de 6,89 la sută, persoanele fizice care practică activitate – cu o rată medie de 7,31 la sută, iar persoanele fizice – cu o rată medie de 15,62 la sută;
- la depozitele noi atrase la termen în valută s-a majorat cu 0,67 p.p. Persoanele juridice au plasat depozite cu o rată medie de 1,71 la sută, persoanele fizice care practică activitate – cu o rată medie de 0,50 la sută, iar persoanele fizice – cu o rată medie de 2,85 la sută.

În comparație cu luna decembrie 2021, rata medie la depozitele atrase în moneda națională s-a majorat cu 9,13 p.p., iar rata medie la depozitele în valută – cu 2,07 p.p. (Diagrama 9).

Diagrama 10

Ratele medii la depozitele noi atrase, pe scadențe, %

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii și volumele creditelor noi acordate și depozitelor noi atrase pentru luna decembrie 2022.

Depozitele în moneda națională cu termene de la 6 până la 12 luni, deținând cea mai mare pondere (46,0 la sută din totalul depozitelor în moneda națională), au fost atrase cu o rată medie de 14,06 la sută (depozitele persoanelor juridice au fost atrase cu o rată medie de 8,33 la sută, depozitele persoanelor fizice care practică activitate – cu o rată de 10,37 la sută, iar depozitele persoanelor fizice – cu o rată de 15,40 la sută (Diagrama 10).

În cazul depozitelor în valută, cea mai mare parte (37,6 la sută) o reprezintă cele cu termene de la 6 până la 12 luni, care au fost plasate cu o rată medie de 2,01 la sută (persoanele juridice au plasat depozite cu o rată de 0,64 la sută, persoanele fizice – cu o rată de 2,54 la sută).

Cea mai mare rată medie la depozitele atrase în moneda națională a fost înregistrată:

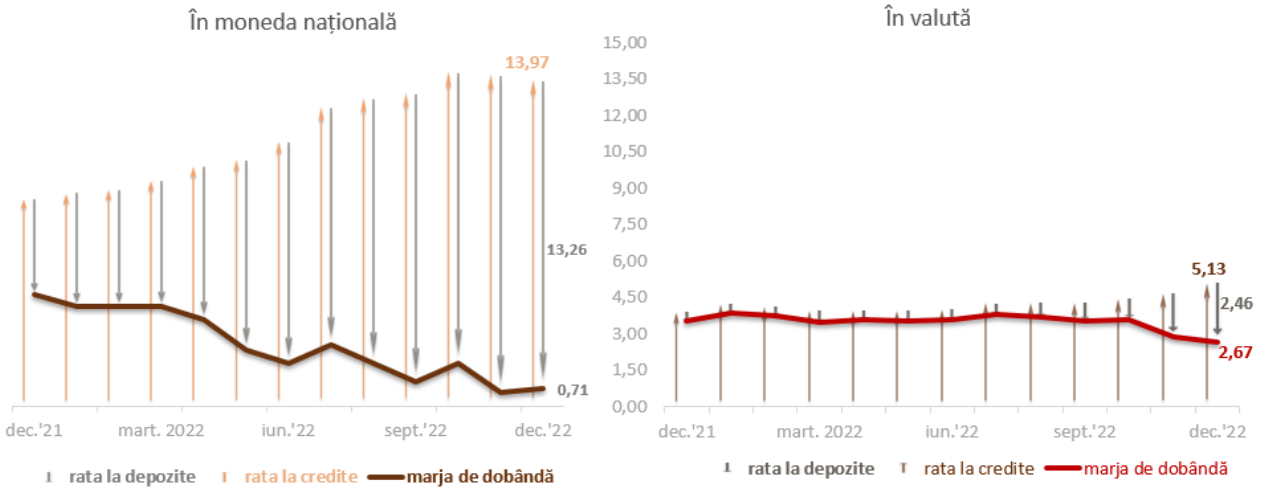
- la depozitele persoanelor juridice, cu termene peste 5 ani (9,04 la sută);
- la depozitele persoanelor fizice care practică activitate, cu termene de la 6 luni până 12 luni (10,37 la sută);
- la depozitele persoanelor fizice, cu termene de la 1 până la 2 ani și de la 2 până la 5 ani (16,76 la sută).

Cea mai mare rată medie la depozitele atrase în valută a fost înregistrată:

- la depozitele persoanelor juridice cu termene de la 2 până la 5 ani (2,78 la sută);
- la depozitele persoanelor fizice care practică activitate, cu termene de la 3 luni până 6 luni (0,50 la sută);
- la depozitele persoanelor fizice cu termene de la 2 până la 5 ani (3,63 la sută).

Marja de dobândă la operațiunile în moneda națională a constituit 0,71 p.p., iar la cele în valută – 2,67 p.p.

Diagrama 11
Marja de dobândă, p.p.

Sursa: Raportul BNM privind ratele medii și volumele creditelor noi acordate și depozitelor noi atrase pentru luna decembrie 2022.

Marja de dobândă la operațiunile în moneda națională s-a majorat cu 0,12 p.p. față de luna precedentă și s-a micșorat cu 4,00 p.p. față de luna decembrie 2021 (Diagrama 11).

Marja de dobândă la operațiunile în valută s-a micșorat cu 0,20 p.p. față de luna precedentă și cu 0,87 p.p. față de luna decembrie 2021.

***Notă.** Pe parcursul comunicatului datele agregate pot să nu corespundă exact sumei componentelor din cauza rotunjirilor matematice.*

1. Informația este reflectată conform Instrucțiunii cu privire la modul de întocmire și prezentare a rapoartelor privind ratele dobânzilor aplicate de băncile din Republica Moldova, aprobate prin HCE al BNM nr. 331 din 1.12.2016, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.441-451 din 16.12.2016, cu modificările și completările ulterioare.

2. Creditele atașate la cursul valutei, potrivit Regulamentului cu privire la poziția valutară deschisă a băncii, aprobat prin HCA al BNM nr. 126 din 28.11.1997, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 112-114/198 din 14.10.1999, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă activele ale căror solduri, conform condițiilor stabilite în contractele corespunzătoare încheiate de către bancă, se modifică în funcție de evoluția cursului leului moldovenesc față de valuta la care se atașează.

3. Persoanele care practică activitate, conform Instrucţiunii cu privire la modul de completare de către băncile licenţiate a Raportului privind statistica monetară, aprobate prin HCE al BNM nr. 255 din 17.11.2011, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.206-215 din 02.12.2011, cu modificările și completările ulterioare, activează în cadrul asociaţiilor de persoane fără personalitate juridică şi sunt producători de bunuri şi/sau servicii pentru piaţă, şi anume, întreprinderile individuale, gospodăriile ţărăneşti, deţinătorii de patentă, notarii, avocaţii, executorii judiciari etc.

See also

Tags

depozite [1]

credite [2]

rata medie [3]

piața creditelor [4]

piața depozitelor [5]

depozitele [6]

creditele [7]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/64755

Related links:

[1] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=depozite [2] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=credite [3] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=rata medie [4] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=piața creditelor [5] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=piața depozitelor [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=depozitele [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=creditele